

Danske Handicaporganisationer

Årsberetning 2016

Opsætning: Jon Kabell ApS
Tryk: Heidemann Grafisk
Oplag: 500 stk.
Foto: DH og Shutterstock
DR.dk, Information.dk, TV2 Nord.dk,
Politiken.dk

Danske Handicaporganisationer
Adresse: Blekinge Boulevard 2,
2630 Taastrup
E-mail: dh@handicap.dk
Telefon: 36 75 17 77
Hjemmeside: handicap.dk

Indhold

Formandens beretning	4
Det lokale arbejde	6
Beskæftigelsesområdet	10
Uddannelsesområdet	13
Sundhedsområdet	16
Tilgængelighed	18
Rettighedsarbejdet	21
Det internationale arbejde	22
DH og medierne	25
DH på Folkemødet	26

*Thorkild Olesen,
formand for DH*

Formandens beretning

Kære læser

I år har vi arbejdet med sloganet "Vi kan mere, end I tror".

Vi vil gerne ændre holdningerne til mennesker med handicap, opbygge viden og fjerne fordommene i samfundet. Mennesker med handicap kan nemlig rigtig meget med den rigtige hjælp, støtte og kompensation.

Men sloganet gælder måske også vores eget politiske arbejde.

Min hovedkonklusion fra denne periodes politiske arbejde er, at vi rent faktisk kan meget. Vi kan godt få ting igennem politisk. Men det kræver, at vi arbejder systematisk, langsigtet og konstruktivt med sagerne.

Det kan vi se med diskriminationsforbuddet, som endelig er på vej. Vi kan også se det på beskæftigelsesområdet. Regeringen anerkender i rege-

ringsgrundlaget, at der skal gøres noget ekstra for at inkludere mennesker med handicap på arbejdsmarkedet. I forbindelse med forhandlingerne om serviceloven i efteråret 2016 lykkedes det også handicapbevægelsen at stoppe en række alvorlige tab af rettigheder. Samtidig fik vi flere forbedringer igennem.

Alt er ikke perfekt politisk. Kontanthjælpsloftet rammer mennesker med handicap hårdt. Der sker tilbageskridt på tilgængelighedsområdet i Bygningsreglementet.

De politiske sager viser, at det kræver en stærk og aktiv handicapbevægelse, hvis forbedringer skal igennem og forringelser stoppes.

Derfor har DH i denne periode skærpet det politiske arbejde. Vi prioriterer den tætte kontakt med politikerne og vil være en konstruktiv partner. Vi skal kunne råbe højt og være en vagthund, men det er ikke nok i moderne politik. Vi bruger derfor mange kræfter på at udvikle konkrete forslag,

som vi præsenterer til de politiske partier og embedsfolk. Vi vil ikke komme med kritik, uden at have et alternativt løsningsforslag.

Sideløbende har vi opprioriteret kommunikationsindsatsen i pressen og på sociale medier. Resultatet er tydeligt. Vi er nu mere synlige. Det er nødvendigt, hvis handicapområdet skal have mere politisk bevågenhed.

Det internationale engagement bliver vigtigere og vigtigere for at påvirke politikken i Danmark. Igennem European Disability Forum (EDF) får vi indflydelse på EU-direktiver, der har direkte påvirkning i Danmark. Gennem FN-systemet og globale organisationer er vi med til at forme FN's verdensmål, som også Danmark skal leve op til.

Jeg vil gerne sige tak til alle for det gode samarbejde og store indsats. DH's arbejde nytter kun, når medlemsorganisationer og afdelinger er engagerede og vil det fælles samarbejde. Vi er forskellige og kan have uenigheder, men det er en

stor styrke, at vi kan finde fælles fodslag og arbejde i samme retning. Denne beretning gælder for perioden fra repræsentantskabsmødet i maj 2016.

Alle emner og aktiviteter kan ikke være med, men vi forsøger at give indblik i de væsentligste indsatsområder i DH. DH har fem politiske hovedområder, som er besluttet på repræsentantskabsmødet: Retssikkerhed og socialområdet, beskæftigelse, tilgængelighed, inklusion i uddannelserne og lighed i sundhed. Det daglige politiske arbejde på områderne er sjældent synligt i medierne, så jeg håber, at alle vil tage sig tid til at læse beretningen.

Den giver et vigtigt indblik i DH's prioriteringer og er et godt udgangspunkt for at diskutere, hvilke veje vi skal gå fremover.

Med venlig hilsen
Thorkild Olesen,
Formand for Danske Handicaporganisationer

Det lokale arbejde

Aktive afdelinger præger handicappolitikken

Kurser for de mange aktive i DH-afdelingerne er med til at skabe et stærkt samarbejde i den lokale afdeling og styrke den fælles opgaveløsning med at skabe bedre forhold for mennesker med handicap.

DH har aktive afdelinger i 97 kommuner med repræsentanter fra de forskellige medlemsorganisationer.

Mange politiske beslutninger på handicapområdet træffes i kommunerne. Derfor er den frivillige indsats i afdelingerne helt afgørende.

Ofte får aktive i DH-afdelingerne indflydelse. Der er naturligvis også stort fokus på de kommunale budgetter og høringssvar.

God dialog fjerner besparelser i Norddjurs

I en tid med pres på de offentlige budgetter kan det være op ad bakke. Men der er også lyspunkter flere steder i landet. Når vi arbejder systematisk, løsningsorienteret og konstruktivt kan vi faktisk få ting igennem.

Det skete eksempelvis i Norddjurs Kommune, der lagde op til store besparelser på handicap-

området i oplægget til budgettet for 2017. Men gennem høringssvar og dialog med politikerne fik DH-afdelingen og handicaprådet annulleret samtlige besparelser. Formanden for handicaprådet forklarede efterfølgende, at man i flere år havde arbejdet med at skabe forståelse for vilkårene for mennesker med handicap i kommunen.

Bedre sagsbehandling i Faaborg-Midtfyn

Et andet eksempel er fra Faaborg-Midtfyn Kommune. Her har DH-afdelingen arbejdet med mere sammenhængende sagsbehandling, og nu har kommunen indført en tværgående tovholderfunktion. Den skal gøre det nemmere for både borgere og sagsbehandlere at få overblik over komplekse sager. Den lokale DH-formand ser det som et klart resultat af et godt og konstruktivt samarbejde med politikerne i handicaprådet. Det er desværre ikke alle steder, at det lykkes så godt. Men historierne viser, at DH-afdelingerne har stor betydning.

Kompetenceudvikling af lokale frivillige har fokus på at sikre en organisatorisk velfungerende DH-afdeling, der kan arbejde handicappolitisk ved at indgå i en konstruktiv dialog med politikerne.

Lokalt fokus 3. december

Mange afdelinger har også brugt den internationale handicapdag 3. december til at skabe synlighed lokalt.

I de mange kommuner uddeles priser til virksomheder, foreninger og enkeltpersoner, der har gjort en særlig indsats. Mange afdelinger har haft receptioner og lignende i forbindelse med prisen, og det har været en effektiv måde til at fejre dagen og få medieomtale.

Udvikling af DH-afdelingerne

DH's sekretariat arbejder løbende med at understøtte det politiske og organisatoriske arbejde i afdelingerne. Det er blandt andet sket gennem arbejdsgruppen med DH-afdelinger, der har til opgave at styrke den politiske interessevaretagelse gennem udvikling af DH-afdelingerne. Arbejdsgruppen har bl.a. udviklet konkrete forslag til politiske aktiviteter ud fra handlingsplanens

temaer, som DH-afdelingerne kan arbejde med i kommunerne. Afdelingerne bliver understøttet ved de halvårige formandsmøder. Her mødes DH's lokalformænd til debat, oplæg og erfaringsudveksling.

I år er der kommet mange nye afdelingsformænd rundt om i landet. I den forbindelse er der afholdt en introduktionsdag for nye formænd. Derudover har DH en mentorordning for nye formænd.

I foråret er der udgivet ny afdelingshåndbog, der har særligt fokus på at skabe en god politisk dialog og få en konstruktiv rolle i kommunerne.

På handicap.dk udgives løbende materialer med guides til eksempelvis gode møder, og afdelinger kan også dele høringsvar med hinanden.

Hedensted Centeret fik handicappris

Får den for at have en rummelig arbejdsplads

AF Elisabeth D. Hyttel
ald@hst.dk

HEDENSTED - I Hedensted Centeret er man ikke bange for at åbne arbejdspladsen for mennesker, der ikke lige passer ind i et 37 timers job med fuld knald på.

- Vi har 20 fast tilknyttede til centeret, og derudover har vi 50 løst ansatte i alle mulige funktioner. De behøver ikke arbejde i 37 timer. Det kan være otte eller 12 timer, alt efter hvor meget de kan, men så forventer vi også, at de yder noget i de timer, de er her, siger centerleder Peter Nielsen.

Det betyder, at centeret både har en blind, fysisk og psykisk handicappede og fleksjobbere på lønningslisten.

Foregangsmænd

For den tilgang modtog Hedensted Centeret i år He-

Centerleder Peter Nielsen var ikke sen til at dele æren med sine medarbejdere, da centeret fredag modtog kommunens årlige handicappris. FOTO: SØREN ALBANI

densted Kommunes handicappris.

- Vi betragter centeret som et foregangssted, hvor ledelsen går ind for den

rummelige arbejdsplads. Det er noget, vi som organisation ser velvilligt på, siger

Marianne Frahm, der er formand for Danske Handicap-

organisationer i Hedensted Kommune.

- Det ligger i kommunens nye handicappolitik, at alle skal bidrage med så meget

"Det giver en fantastisk arbejdsplads, når vi kan rumme hinanden."

PETER NIELSEN, CENTERLEDER

som de kan, til samfundet, men det er lidt op ad bakke at finde job. Det kræver en arbejdsgiver og medarbejdere, der er indstillet på det, for det er ikke altid den nemmeste opgave, siger Marianne Frahm.

Og det er man netop i Hedensted Centeret, sagde borgmester Kirsten Terkilsen (V) under prisoverrækkelsen.

- I er en virksomhed, hvor det sociale ansvar gennemsyner hele virksomhedskulturen. Hedensted Centeret viser med både passion, engagement og iver, når det er nødvendigt - vejen til det rummelige arbejdsmarked.

Centerleder Peter Nielsen er stolt og beæret over at have fået prisen.

- Vi synes ikke, vi gør en hel masse. Vi hyrer arbejdskraft og forventer noget af folk, men det er også vigtigt for os, at vi i fællesskab ser på, hvordan vi får flere i arbejde.

Code of care

Peter Nielsen understreger, at virksomheden ikke er bange for at stille krav til de mennesker, der bliver ansat.

- Men det skal være realistisk krav, og så har vi folk i eksempelvis fleksjob, der er knaldhamrende dygtige.

Centeret er med i netværket Code of Care, som netop har til formål at hjælpe folk, der står uden for arbejdsmarkedet i job.

- Det har i mange år været en bevidst strategi for os. Vi kan ikke redde alle, og nogle gange giver vi også det røde kort, men vi har så mange succeshistorier med mennesker, der vokser og får en tro på sig selv, siger Peter Nielsen.

DH-Hedensted satte i 2016 fokus på, at arbejdsmarkedet skal åbnes op for mennesker med handicap. Hedensted Centeret fik handicapprisen for at have inkluderet mennesker med mange forskellige handicap på arbejdspladsen.

Bredt forlig om servicelov uden forringelser

I november blev et bredt flertal enige om en revision af serviceloven. Det var enden på et længere forløb, hvor DH var med i Socialministeriets fælgegruppe.

Regeringens udspil lagde op til store forringelser for mennesker med handicap. Med et såkaldt indsatskatalog ville borgerne miste rettighederne til en række ydelser. Der var også lagt op til forringelser af BPA-ordningen med indførelse af såkaldte rådighedstimer.

DH afholdt en række møder med medlemsorganisationerne for at afstemme forslag og prioriteringer i forhandlingerne.

Resultatet var, at det store rettighedstab blev taget af bordet. Det samme med BPA-forringelserne.

Samtidig blev der indført forenklinger af reglerne om merudgifter, der forhåbentlig kan gøre

systemet mindre bureaukratisk og uigennemskueligt.

Et vigtigt fremskridt er indførelsen af opsættende virkning ved visse ydelser. Det betyder, at en afgørelse om at fratage eller reducere støtte først får virkning efter 14 uger, når Ankestyrelsen har behandlet klagesagen. Den model sikrer borgernes retssikkerhed og bør udbredes til flere områder.

Aftalen havde ikke alle vores ønsker med. Eksempelvis er der endnu ikke fundet en løsning på problemet med borgere, der har behov for overvågning. Aftalepartierne har aftalt, at arbejdet med at finde en løsning mellem KL og ministeriet skal være afsluttet inden udgangen af august 2017. DH har sammen med medlemsorganisationerne fortsat med at gøre opmærksom på, at problemet skal løses.

Thorkild Olesen får mikrofon på inden interview til TV. Det er vigtigt for DH at repræsentere mennesker med handicap i den offentlige debat. Mange aktuelle sager er der også en handicappolitisk vinkel på og her er Thorkild Olesen ansigtet udadtil.

Alliance om retssikkerhed

DH prioriterer fortsat at styrke retssikkerheden i sagsbehandlingen. Ankestyrelsens seneste tal viser, at der er fejl i hver tredje sag, der klages over.

DH har dannet et retssikkerhedsnetværk med en række organisationer, der har udviklet fælles forslag til at forbedre retssikkerheden. Forslagene er blevet fremført for politikere, og der er afholdt et fælles Folkemøde-arrangement om emnet. I netværket er foruden DH Advokatsamfundet, 3F, FOA, Ældre Sagen, Kræftens Bekæmpelse, Selveje Danmark, Den Sociale Retshjælp og Sjældne Diagnoser.

Generelt opleves det som om, at problemet anerkendes i højere og højere grad. Socialminister

Handicappuljen bevaret

I foråret 2017 lykkedes det at bevare Socialministeriets handicappulje. Den går til aktiviteter til familier med handicap, og med midlerne gør mange af handicaporganisationerne en vigtig indsats.

Der var lagt op til, at puljen blev skåret ned, men det endte med, at puljen blev bevaret for 2017.

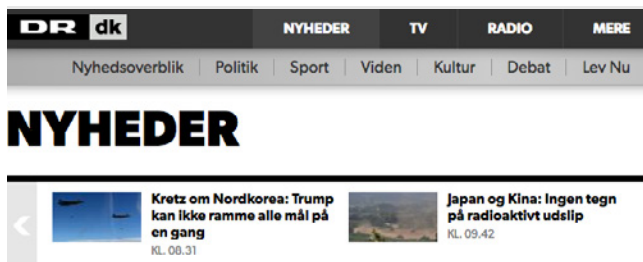
Mai Mercado (K) har flere gange taget problemet op og vil offentliggøre en liste over de kommuner, der har flest fejl i sagsbehandlingen. Også KL har flere gange anerkendt, at det ikke er godt nok, og at kommunerne skal gøre det bedre.

I den forbindelse har DH i samarbejde med Det Centrale Handicapråd (DCH) udarbejdet et idékatalog til bedre sagsbehandling. Her er samlet en række eksempler fra forskellige kommuner, hvor man har forbedret mødet mellem borgere og system. Kataloget er udsendt til kommuner og DH-afdelinger, der kan bruge det i det lokale arbejde.

Det skete efter et tæt og stærkt samarbejde mellem DH og Sjældne Diagnoser. Mange af DH's medlemsorganisationer var også involverede i arbejdet, og herfra skal der lyde en stor tak for, at vi sammen fik bevaret puljen. Nu handler det selvfølgelig om at genoprette puljen for de kommende år.

Beskæftigelsesområdet

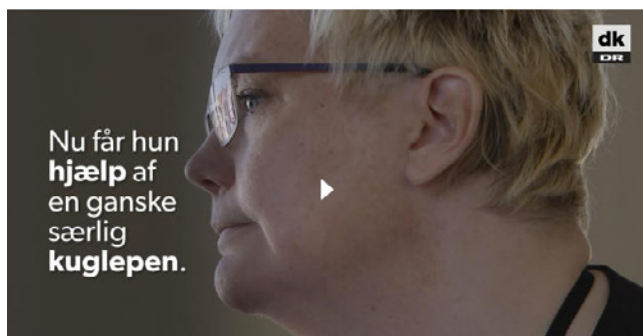
Flere mennesker med handicap skal i arbejde

07. MAJ. 2017 KL. 08.00

Ekspert kalder det lovende: Ny metode hjælper handicappede i job

- Det betyder alt for mig at arbejde, siger Charlotte Døgn, der er et af de mennesker med handicap, som er blevet hjulpet i job.

Projekt "Mening og Mestring" blev afsluttet i foråret 2017. Ni handicaporganisationer samarbejdede med jobcentre om at hjælpe borgere med at mestre et liv med job og handicap. Projektet er blevet evalueret meget positivt – også i medierne.

Handicapområdet nævnes én gang i regeringsgrundlaget. Regeringen vil have flere med handicap i beskæftigelse. Den ambition deler DH, og det er måske det politiske område, der har fyldt mest i den sidste periode

Over for ministre, partier og organisationer har DH fremført en række forslag til at øge beskæftigelsen for mennesker med handicap.

Det gav blandt andet resultater i satspuljeaftalen i efteråret 2016. Fra 2017 til 2020 afsættes 38,8 millioner kroner til nye virksomhedsrettede forløb, der skal sikre jobmatch i forhold til at få ledige med handicap i beskæftigelse. Det er værd at bemærke, at man kun kan komme i betragtning til støtte, hvis man inddrager handicaporganisationerne.

Derudover blev der afsat 38,7 millioner kroner over tre år til handicappuljen, der støtter initiativer for mennesker med handicap på arbejdsmarkedet. I aftalen er der særligt fokus på empowerment-tilgange, hvor mennesker med handicap – med udgangspunkt i egen situation – definerer egne udfordringer og mulige indsatser med henblik på at opnå beskæftigelse. Det er meget positivt. Igen kan man kun komme i betragtning til støtte, hvis man inddrager relevante handicaporganisationer og foreninger. DH er selvfølgelig klar til at støtte op om projekter med viden og idéer.

DH har også arbejdet hårdt på at skabe nye alliancer på området. I foråret inviterede DH eksempelvis norske Telenor til Danmark. De har med et særligt program succes med at inkludere mennesker med handicap i virksomheden. DH introducerede dem for Virksomhedsforum for Socialt Ansvar (VFSA). Målet er at få virksomhederne i VFSA til at have mere fokus på mennesker med handicap, og indtil videre har de været meget åbne for mere samarbejde.

Succesfulde projekter får mennesker med handicap i arbejde

Handicaporganisationernes fælles beskæftigelsesprojekter har med succes hjulpet mennesker med handicap og har sat politisk fokus på beskæftigelse.

Projekt Mening og Mestring blev afsluttet i foråret 2017. Ni handicaporganisationer har samarbejdet med fire jobcentre om at tilbyde såkaldte 'mestringsforløb', hvor borgerne lærer om deres handicap og får nye metoder til at klare sig på arbejdet med sit handicap.

Det har været en helt ny form for samarbejde mellem jobcentre og handicaporganisationer. Det er en ny rolle for os, som selvfølgelig giver udfordringer. Men grundlæggende har det været rigtig positivt, og jobcentrene har lært meget af vores viden om handicap.

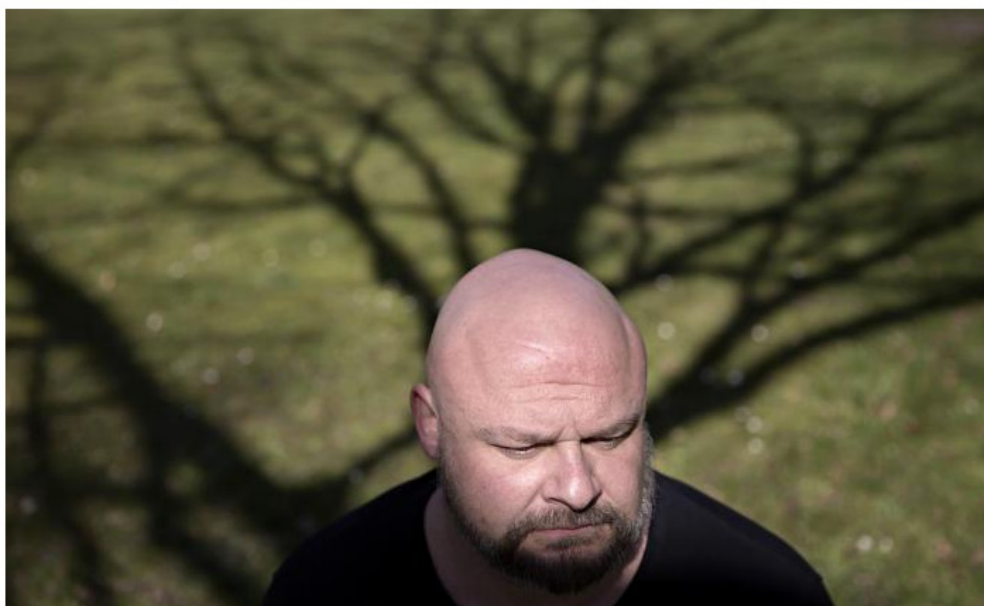
Information

Kontanthjælpsloftet presser handicappede til at spare på mad og medicin

Handicappede føler sig tvunget til at skære ned på basale fornødheder som mad og medicin, efter kontanthjælpsloftet blev indført, viser en rundspørge foretaget af Danske Handicaporganisationer. Socialdemokratiet kalder det »uværdigt« og mener, kontanthjælpsloftet rammer handicappede alt for hårdt

Rico Nielsen er en af de adskillige tusinde mennesker med handicap eller funktionsnedsættelse har fået beskåret deres ydelser som følge af kontanthjælpsloftet. En stor del af dem må spare på medicin og mad. Det viser en rundspørge, Danske Handicaporganisationer (DH) har gennemført blandt 233 handicappede kontanthjælpsmodtagere, der er blevet ramt af loftet. 32 procent svarer, at de har måttet spare på medicin.

 Silje Vellmark

DH har i flere omgange sat fokus på kontanthjælpsloftet. Mennesker med handicap sparer på mad, medicin og fritidsaktiviteter når de rammes af kontanthjælpsloftet. Det har DH slået hårdt på i pressen.

Forskere fra KORA har evalueret projektet meget positivt. De kalder mestringsmetoderne lovende og bemærker, at både borgere og sagsbehandlere ser positivt på borgernes fremtidsmuligheder efter mestringsforløbene. KORA opfordrer til, at samarbejdet fortsættes og udvikles i fremtiden. KL har efterfølgende rost metoderne, ligesom socialminister Mai Mercado (K) har fremhævet projektet i taler.

Partnerskab giver job til 50 med handicap

Projektet 'Partnerskab for Job og Vækst' blev også afsluttet i 2017. Det har skaffet job til 50 personer med handicap. Partnerskabet består af Høje-Taastrup Kommune, DH og lokale virksomheder. Også dette projekt viser, at samarbejde og udveksling af viden mellem handicaporgani-

sationer, virksomheder og kommuner kan være vejen frem.

Kontanthjælpsloftet rammer de forkerte

DH har i flere omgange sat fokus på kontanthjælpsloftet. Det blev indført 1. oktober 2016, og i samarbejde med medlemsorganisationerne har DH i to omgange undersøgt konsekvenserne for mennesker med handicap. Rundspørgerne har vist, at mennesker med handicap sparer på mad, medicin og fritidsaktiviteter efter kontanthjælpsloftet. Det får dem ikke i arbejde – tværtimod. Det har DH slået hårdt på i pressen og i kampagner på Facebook.

Kritikken har blandt andet medført, at daværende beskæftigelsesminister Jørn Neergaard Larsen

Lonnie er spastiker

Lonnie rammes af kontanthjælpsloftet

Lonnie har været på kontanthjælp i 20 år

Lonnie kan ikke arbejde pga. sit handicap

Lonnie mister nu over 2.000 kroner

Er det rimeligt?

Danske Handicaporganisationer

Også på Facebook har DH kæmpet mod kontanthjælpsloftet og konsekvenserne heraf for mennesker med handicap. Alt for mange er fanget i systemet og rammes urimelig hårdt.

(V) afsatte 300 millioner kroner til 'afklaring' af kontanthjælpsmodtagere. Et forslag, der var blevet fremført af DH. Det går kort sagt ud på, at alle, der har været mere end fire år på kontanthjælp, skal have gennemgået deres sag og have en ny indsats. Et rigtig fint tiltag, der forhåbentlig kan hjælpe de mennesker med handicap, der sidder fast i systemet og rammes urimeligt af kontanthjælpsloftet.

Nuværende beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen (V) har også meldt ud, at der skal ses nærmere på konsekvenserne af 225-timersreglen. Ingen af tiltagene løser problemerne. Men det er skridt i den rigtige retning, som er kommet efter handicaporganisationernes fælles indsats.

Uddannelsesområdet

Fortsat fokus på inklusion

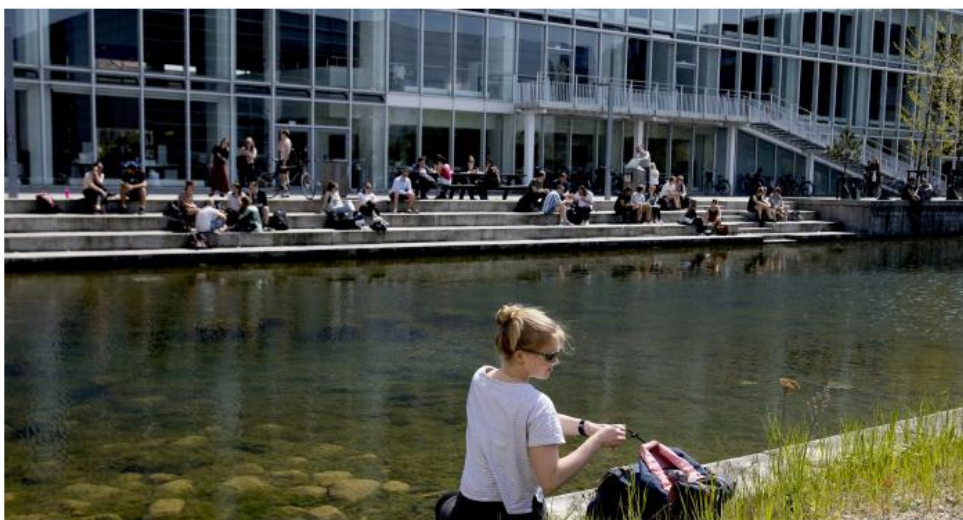
LÆSETID 7 MIN.

Studerende med handicap må opgive studierne

44 procent af de studerende med handicap eller funktionsnedsættelser har ifølge en ny undersøgelse droppet ud af en uddannelse, og 61 procent er bekymrede for, om de kan gennemføre deres nuværende studie. Danske Universiteter mener, at de får en 'uforholdsmæssig' stor økonomisk straf for at give studerende med særlige behov ekstra tid

På de videregående uddannelser rammes mange studerende af stress. Især er studerende, der er handicappede eller har funktionsnedsættelser, hårdt ramt af stress og mistrivsel, og mange må helt opgive at gennemføre uddannelsen, viser en ny undersøgelse.

 Finn Frandsen

I foråret 2017 gennemførte DH en undersøgelse der viste, at studerende med handicap rammes hårdere af fremdriftsreformen end andre studerende. Det blev bredt omtalt i medierne, og nu har ministeren indkaldt DH og universiteterne til møde for at prøve at finde løsninger.

Inklusionen i grundskolen er stadigvæk det dominerende emne på uddannelsesområdet. DH støtter grundlæggende visionerne om at inkludere børn med handicap, men det skal naturligvis ske på en ordentlig måde.

I maj 2016 gennemførte den dengang nye regering et inklusionseftersyn, hvor DH og fem medlemsorganisationer bidrog gennem en referencegruppe. Eftersynet havde en række fine tiltag. Blandt andet afskaffede man målsætning om, at 96 procent af børnene skulle inkluderes, da det blev for rigtigt.

DH er nu med i en opfølgingsgruppe for eftersynet. DH fremhæver særligt, at der stadig er brug for mere viden om handicap ude på skolerne. Flere ressourcer til eksempelvis tolærerordninger kan også være en vej frem.

Projekt Alle Med nedbryder fordomme om handicap

Sammen med Danske Skoleelever (DSE) og Sammenslutningen af Unge med Handicap (SUMH) har DH arbejdet med projektet 'Alle Med' på folkeskolerne. Projektet handler om at oplyse skoleelever om handicap for at få inklusionen til at fungere bedre.

I 2016 er der afholdt 149 skolebesøg. Frivillige – de såkaldte Frontløbere – fra Danske Skoleelever (DSE) og SUMH har afholdt workshops og uddelt materialer om handicap. Der er blevet taget godt imod besøgene: En undersøgelse viser, at 81 procent af eleverne føler sig bedre rustet til at inkludere klassekammerater efter at have deltaget i en workshop. Over 80 procent siger også, at de har lært noget nyt om handicap

Sif Holst, næstformand i DH, argumenterer for sin sag. Det er vigtigt at pege på de problemer, der er for mennesker med handicap. Samtidig er det også vigtigt at komme med forslag til løsninger. På den måde søger DH indflydelse på de politiske processer.

Gør erhvervsskolerne mere inkluderende!

Efter mange års fokus på inklusion i grundskolerne har DH også brugt energi på bedre inklusion på ungdomsuddannelserne.

På især erhvervsskoleområdet er der udsigt til fremgang: Et politisk flertal har udtrykt ønske om at indføre handicaptillæg til SU'en på erhvervsuddannelserne, som man kender fra de videregående uddannelser.

Flere partier har også talt for at indføre en form for 'fleks-erhvervsuddannelse'. Idéen er, at unge med handicap kan tage en erhvervsuddannelse på nedsat tid, ligesom vi kender fleksjobsordningen fra arbejdsmarkedet. Idéen har DH udviklet sammen med Erhvervsskolernes Elev Organisation (EEO) og taget den videre til politikerne.

Fokus på STU

Regeringen afslutter i efteråret 2017 en evaluering af STU-uddannelsen. DH deltager i en arbejdsgruppe under ministeriet og har fokus på, at kvaliteten af STU'en skal forbedres. Derudover har vi blik på kommunernes praksis, da flere ek-

sempler viser, at de unge ikke inddrages nok i valget af STU flere steder.

Den offentlige debat har været præget af KL, der vil afskaffe STU'en. På den anden side står handicaporganisationerne fast på retskravet, så alle får mulighed for at tage en uddannelse. DH ser hellere, at man forbedrer STU'ens kvalitet fremfor at afskaffe den. DH mener, at samfundet med STU skal give de unge de bedste forudsætninger for at mestre eget liv.

Studerende med handicap må oftere opgive studierne

Kravet om, at studerende skal hurtigere gennem uddannelse, presser studerende med handicap særlig hårdt. Det viste en stor undersøgelse, som DH selv stod bag, og som omfattede 700 studerende. Samtidig viste en undersøgelse fra SFI i foråret, at uddannelse betyder ekstra meget for jobmulighederne, hvis man har et handicap. Gevinsterne for den enkelte og samfundet er enorme, hvis der er den nødvendige tålmodighed i uddannelsessystemet.

Bedre overgange mellem sektorer

Thorkild Olesen på Marienborg til topmøde om bedre sammenhæng i den offentlige sektor. Kassetænkning og overgange rammer ofte mennesker med handicap. DH har udarbejdet forslag og taget sagen op politisk.

Mennesker med handicap oplever for ofte problemer i mødet med forskellige sektorer. Det ses på hjælpemiddelområdet, hvor man kan stå uden relevant hjælpemiddel i overgang mellem uddannelse og beskæftigelse. Det stiller borgeren dårligt og er dårlig forvaltning af samfundets ressourcer.

DH har derfor kortlagt problemet og samlet forskellige løsningsforslag. Det er blevet taget op med flere politiske partier, og senest tog formand Thorkild Olesen sagen op på regeringens topmøde på Marienborg om en mere sammenhængende offentlig sektor.

The screenshot shows a news article on the TV2 Nord website. The main headline is "Tandbehandling på åben gade" (Dental treatment on the open street). Below the headline is a video player showing a woman receiving dental care on a street. The article text states: "Handicappede i Nordjylland råber nu op om lige adgang til sundhedsvæsenet. Kørestolsbruger Ulla Ringgren Nielsen fra Vodskov fik i dag ordnet sine tænder på et fortov udenfor en specialtandlæge på Boulevarden i Aalborg. Adgangsforholdene var for dårlige." The article is dated 25. nov 2016 kl. 19:30 and is categorized under Aalborg and Sundhed. There are social media sharing icons and a "HAR DU ET GODT TIP?" button.

I det nære sundhedsvæsen er der ofte en rigtig dårlig tilgængelighed. Det har DH fokus på hver gang der laves nye overenskomster. Her omtale fra TV2 Nord og Ulla, der får ordnet tænder på åben gade.

Sundhedsområdet har altid stor politisk bevågenhed. DH's mål er at få mere fokus på handicap i sundhedspolitikken. Vi ved, at mennesker med handicap lever kortere og har flere sygdomme end resten af befolkningen.

Opløftende sundhedstjek

En række kommuner har arbejdet med særlige sundhedstjek for mennesker med udviklingshæmning. Projektet laves på baggrund af et pilotprojekt, hvor DH, LEV, SIND og Københavns Kommune stod bag sundhedstjek på botilbud.

Roskilde Kommune lavede en midtvejsevaluering i efteråret 2016: Hos 78 procent af borgerne blev der efter det grundige sundhedstjek opdaget sygdomme eller symptomer, der krævede behandling eller flere undersøgelser.

Det viser, at der virkelig kan gøres en ekstra indsats for disse grupper. DH har derfor fremhævet det i flere politiske sammenhænge, og idéen spredtes tilsyneladende: I skrivende stund arbejder blandt andre Ishøj Kommune og Aarhus Kommune med at indføre de særlige sundhedstjek. KL's socialudspil fra maj 2017 bekræfter også behovet for en særlig indsats i form af eksempelvis sundhedstjek.

Sundhedstilbuddene skal være tilgængelige

Et regeringsudvalg arbejder på anbefalinger til det nære sundhedsvæsen. DH har løbende bidraget til processen.

Vi har sat fokus på behovet for sundhedstjek. Og så har DH gjort en indsats for at sætte fokus på den mang-

lende tilgængelighed til sundhedsklinikker som tandlæger, psykologer og praktiserende læger.

DH lavede en større undersøgelse, der blandt andet viste, at 2 ud af 3 tandlæger og 3 ud af 4 psykologer ikke har tilgængelig adgang.

DH brugte undersøgelsen til at kontakte regionspolitikere og skabte debat om sagen i en række regionale medier. TV 2 Nord bragte for eksempel et opsigtsvækkende indslag med kørestolsbrugeren og i øvrigt lokal DH-formand Ulla Ringgren Nielsen, der måtte få ordnet tænder på gaden i det centrale Aalborg. Det var nemlig umuligt at komme op til den venlige tandlæge, der har klinik i et gammelt lejlighedsbyggeri.

Regionspolitikkerne anerkender overordnet set problemet, men det løses ikke med det samme: Krav om tilgængelig adgang til sundhedsklinik-

Region Hovedstadens formand Sophie Hæstorp Andersen (S) inviterede Thorkild Olesen og DH på rundtur til tilgængelige lægeklinikker for at sætte fokus på problemstillingen.

ker bestemmes i overenskomsterne. DH har derfor påvist store forskelle i kravene i overenskomsterne og rejst problemet over for parterne.

Mere tvang er en politisk tendens

I flere tilfælde har politikerne åbnet op for mere tvang over for mennesker med handicap.

En ny lov vil gøre det muligt at tvangsbehandle såkaldt inhabile patienter, der afviser at modtage behandling. Vi forstår godt dilemmaet, og at man kan blive nødt til at bruge tvangsbehandling i særlige situationer. Men når man giver flere muligheder for tvang, skal der også sættes ind for forebyggelse.

DH har derfor foreslået, at der indføres sundhedstjek, som kan opdage sygdomme tidligt. Der skal også mere uddannelse af personalet og registrering af tvang.

Kamp om tvang og mennesker med psykiske lidelser

Efter flere tragiske drab på offentligt ansatte foreslog regeringen at oprette 150 rehabiliterende pladser på psykiatriske afdelinger for en særlig gruppe af mennesker med psykiske lidelser. Problemet med farlige arbejdsforhold er reelt, men løsningen var forkert. Der blev nemlig givet meget store muligheder for brug af tvang.

DH og SIND var derfor stærkt kritiske over for forslaget. I stedet for at indføre tvang over for borgere, der ikke er sindssyge (psykotiske), burde man bruge ressourcerne på bedre bemanning i psykiatrien.

Efter kritik fra mange sider blev forslaget heldigvis taget af bordet. Nu er der indført nye særlige pladser, men i en form uden tvang udover de allerede eksisterende muligheder i psykiatriloven.

Tilgængelighed med fokus på universelt design

Nødvendigt for nogen – godt for alle

DH har til huse i verdens mest tilgængelige kontorbyggeri. Arkitekturen er med til at sikre ligestilling, ens jobmuligheder for alle og lige adgang til et arbejdsfællesskab.

DH's hovedmål er at udbrede tankerne om universelt design og skabe forståelse for kravene om tilgængelighed. Tilgængelighed kan let fremstå som et snævert emne, der kun vedrører en begrænset handicapgruppe. Men vores hovedbudskab er, at tilgængelighed er nødvendigt for nogen og godt for alle. Ældre, barnevognsbrugere og andre får også gavn af god tilgængelighed.

Derfor har vi opprioriteret samarbejdet med andre organisationer og er gået i tæt dialog med

byggeriets parter. Der er nemlig brug for bredere forståelse for tilgængelighedskravene, hvis det skal fungere i praksis til alles fordel.

Som et led i den indsats er DH involveret i et Ph.d.-projekt med Statens Byggeforskningsinstitut (SBI). Projektet undersøger den dialog og vidensudveksling, der foregår mellem DH og byggeriets aktører. Med fokus på sundhed og tilgængelighed indgår DH i styregrupper om motion og bevægelse i naturen og i foreningsbaserede fit-

Thorkild Olesen fortæller de studerende, at arkitektur selvfølgelig handler om formgivning af rum, bygninger og landskaber, men arkitektur handler i høj grad også om politik, menneskesyn og samfundsudvikling. Det inkluderende samfund, hvor der er mulighed for ligeværdig deltagelse, rummer også en arkitektonisk dimension.

nesscentre. Herudover indgår DH i en styregruppe i et projekt om universelt design med Bevica Fondens og Arkitektskolen i København, hvor der er fokus på uddannelse af den næste generation af arkitekter.

Bygningsreglementet

Regeringen har fra 1. juli 2017 besluttet at fjerne kravet i Bygningsreglement 2015 om nem adgang til nye parcelhuse. Samtidig sløjfes kravet om etablering af affaldsskakte for hver opgang i bolig-byggeri i tre etager eller derover. Herudover fjernes kravet om etablering af elevator ved inddragelse af tagetager til boliger ved ombygninger. Regeringen har dermed genindført samfunds-skabte barrierer i byggeriet. DH har igennem processen talt for at bevare reglerne, da de har bidraget til øget inklusion i samfundet. På den positive side forventes der forbedringer af regelsættet om tilgængelighed til byggeri med offentlig adgang.

Parallelt med de nævnte forringelser bevæger det nye Bygningsreglement 2018 sig i retning af en bredere brugerforståelse, øget fokus på dokumentation og stikprøvekontroller. Her er det afgø-

rende for DH, at det netop er brugerforståelsen i begrebet universelt design, der bliver grundlaget i det nye bygningsreglement.

Nyt fokus på psykisk og kognitiv tilgængelighed

På sidste repræsentantskabsmøde blev der efterspurgt mere fokus på psykisk og kognitiv tilgængelighed. Hvad betyder arkitektur, hvilerum, støj og andet for muligheden for at bruge bygninger? Det er et meget relevant felt, der desværre er forskningsmæssigt underbelyst.

DH arbejder på at sparke gang i debatten: Der er afholdt temamøder med relevante medlemsorganisationer. DH er sammen med relevante medlemsorganisationer også gået i gang med at lave en rundspørge blandt borgere for at belyse emnet.

Der er også startet en dialog med Statens Byggeforskningsinstitut (SBI) om emnet. Derudover er DH begyndt at rejse problemstillingen i forskellige sammenhænge. For eksempel på uddannelsesområdet: Flere studerende har psykiske og kognitive vanskeligheder, og det kræver et nyt fokus fremover.

Tilgængelighed

Bedre adgang til transport og it

Committee on the Internal Market and Consumer Protection - meeting 09/11/2016 (AM)

IMCO Press release - Institutions - 27-10-2016 - 17:18

Download pre format

Sign up for en

Facebook

Twitter

Like 2.1M pec

Send this pag

Thorikild Olesen repræsenterer også handicapbevægelsen internationalt. EU's kommende direktiv om tilgængelighed betyder at mobiltelefoner samt billet- og hæveautomater i fremtiden skal være tilgængelige for mennesker med handicap.

EU's kommende tilgængelighedsdirektiv vil gøre produkter som mobiltelefoner, billetautomater, hæveautomater, E-handel og E-bøger tilgængelige for mennesker med handicap.

DH støtter varmt direktivet og har igennem den europæiske paraplyorganisation EDF arbejdet hårdt med sagen. DH har haft tæt dialog med ordføreren på sagen, parlamentsmedlem Morten Løkkegaard (V). Der er også holdt møder med danske EU-politikere, en række ministerier og interesseorganisationer.

I sager som disse skal der både arbejdes europæisk gennem EDF, i forhold til danske medlemmer af Europa Parlamentet, nationalt i Folketinget og hos andre interesseorganisationer for at få ting igennem. Vi fortsætter arbejdet for at få tilgængelighedsdirektivet vedtaget.

Den digitale udvikling skal inkludere os med handicap

Den digitale udvikling går stærkt, og Danmark har strategier for digitalisering. Det er vigtigt, at digitaliseringen ikke ekskluderer nogen. Derfor arbejder vi både for tilgængelig digitalisering og andre løsninger for dem, der har svært ved at blive digitale.

DH arbejder også med dette gennem et internt netværk med LEV, FDDB, DBS, Spastikerfor-

eningen, Landsforeningen Autisme og Sammenslutningen af Unge med Handicap. Der er især opmærksomhed på at gøre det nye NemID tilgængeligt, fuldmagter, digital post og udvikle nye løsninger.

Offentlige hjemmesider bliver tilgængelige

De kommende år skal EU's webdirektiv implementeres. Det skal gøre alle offentlige hjemmesider tilgængelige og er et vigtigt fremskridt. DH følger fortsat processen tæt og er i dialog med blandt andre Digitaliseringsstyrelsen om sagen. 50 millioner kroner til togstationer

Finansloven for 2017 afsatte 50 millioner kroner til at gøre togstationer mere tilgængelige. Tiltaget er absolut nødvendigt og kom blandt andet efter DH's ønske. Der er brug for den slags puljer mange år frem, og DH laver løbende ny undersøgelse på området til medierne og tager sagen op med politikerne.

Fremskridt hos DSB og taxaområdet

På taxaområdet lykkedes det også at få skabt fremskridt i den nye taxalov. Der er nemlig fokus på at øge udbuddet af taxaer med lift, og at chaufførerne fortsat skal have uddannelse om handicap.

DSB har også forbedret forholdene for handicap-assistance: Nu skal man bestille 12 timer før, mens det tidligere var 24 timer.

Rettighedsarbejdet

Endelig kommer diskriminationsforbuddet

Nu bliver det ulovligt at diskriminere mennesker med handicap. Danmark er det sidste land i Norden, der giver den rettighed til mennesker med handicap.

Gennembrud for danskere med handicap: Nu bliver det ulovligt at nægte en spastiker adgang til et diskotek

BORGEN I
 Nyhedsbrev
 nyhedsbrev
 perspektiv på uge
 Udsendes hver 1
 år

Indtast din e-mail

Ja tak, Politiken må!

Efter mange års hård kamp kommer forbuddet mod diskrimination af mennesker med handicap endelig. Børne- og Socialminister Mai Mercado har fremsat forslaget. DH har en vigtig opgave i at sørge for at det bliver udført på den rigtige måde.

Efter mange års indsats er der endelig et diskriminationsforbud på vej. Danmark har haltet efter de øvrige nordiske lande, men i februar meddelte Mai Mercado (K) at forbuddet er på vej. Det har støtte fra alle partier i Folketingssalen.

Det kommende forbud kan fjerne barrierer og nedbryde fordomme om mennesker med handicap.

DH vil selvfølgelig følge den konkrete udformning af forbuddet tæt. Der er lagt op til, at tilgængelighed ikke er med. Det havde handicaporganisationerne selvfølgelig helst set, men det er stadig et stort fremskridt. Nu handler det om at sikre, at alt nyt er tilgængeligt.

Sagen viser, at handicapbevægelsen kan få gennemført vigtige forandringer, når der arbejdes tålmodigt og systematisk med sagen.

Generelt har DH stort fokus på styrke og udvikle mennesker med handicaps rettigheder. Det kom blandt andet til udtryk på 10 årsdagen for Dan-

marks tiltræden til Handicapkonventionen 13. december 2016. Dagen blev fejret i Handicaporganisationernes Hus, hvor tidligere folketingsformand Mogens Lykketoft (S) holdt en vigtig tale om konventionens betydning.

Handicapkonventionen har nu eksisteret 10 år. Til at fejre dagen kom Mogens Lykketoft (S) på besøg i Handicaporganisationernes hus og holdt en stærk tale om både konventioner og mennesker med handicap. DHs næstformand Sif Holst ser også berettiget imponeret ud.

DH bidrager løbende til at overvåge rettighedsområdet. Blandt andet bidrog DH til en rapport til FN's børnekomité om forholdene for børn med handicap i Danmark. Rapporten var grundlag for den eksamen, som den danske stat var op til i komitéen.

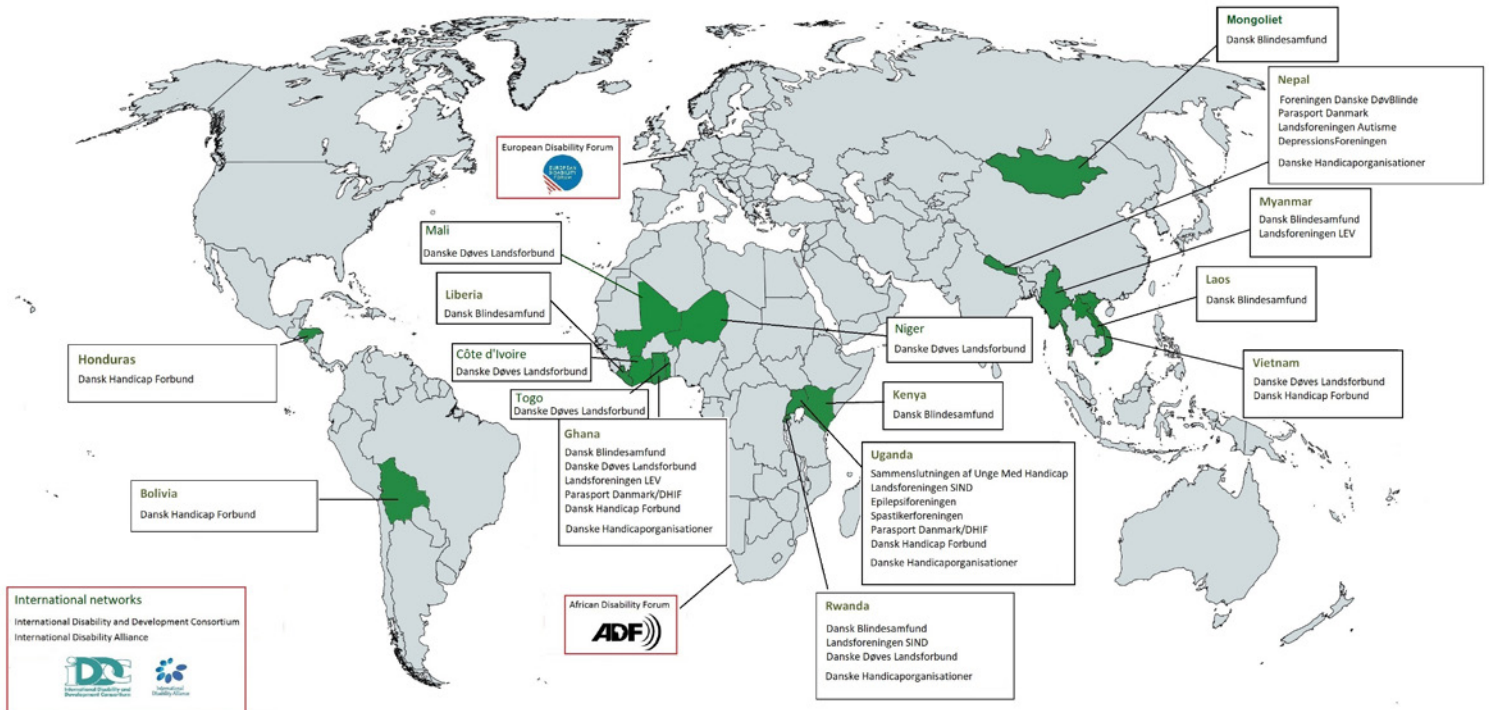
DH har bidraget aktivt og afgørende til at etablere African Disability Forum, der på linje med EDF tager sig af fælles sager for handicaporganisationerne på det afrikanske kontinent. Som led i dette har vi også støttet kurser i rettigheder, særligt Handicapkonventionen, og i de globale udviklingsmål, der løber frem til år 2030. DH har bidraget både økonomisk og fagligt til afholdelse af et kursus for 31 deltagere fra 10 forskellige lande.

Det internationale arbejde

Giv rettigheder og muligheder i hele verden

Handicappuljen og DH's projekter

August 2017

Gennem projekter støttet af Handicappuljen samarbejder danske handicaporganisationer med partnere i andre lande om at styrke levevilkårene for mennesker med handicap og styrke organiseringen indenfor handicapbevægelsen. Lige nu har 12 forskellige organisationer internationale projekter i 16 lande i Afrika, Asien, Mellem- og Sydamerika.

Handicapbevægelsen har i den seneste periode fortsat det stærke engagement i at skabe bedre forhold for mennesker med handicap i udviklingslandene.

Med midler fra den danske udviklingsbistand arbejder medlemsorganisationerne særligt med at styrke og opbygge handicaporganisationer i udviklingslandene.

Det internationale engagement styrker også vores nationale interessevaretagelse. I år har Danmark fremlagt sin plan for FN's verdensmål for bæredygtig udvikling. DH har løbende påvirket udformningen og arbejdet med at realisere verdensmålene gennem engagement i organisationer som eksempelvis FN og International Disability Alliance, ligesom DH i Danmark

presser på for, at Danmark arbejder for at nå verdensmålene.

Handicappuljen

DH forvalter ca. 31 millioner kroner i Handicappuljen årligt til medlemsorganisationernes ulandsarbejde, der finansieres med midler fra Udenrigsministeriet. Formålet med Handicappuljen er at støtte projekter, der fremmer rettigheder for mennesker med handicap med afsæt i FN's Handicapkonvention. Udover DH arbejder 10 medlemsorganisationer med ulandsprojekter. Læs mere om Handicappuljen og medlemsorganisationernes projekter her:

<http://international.handicap.dk>

Billedet viser døvblinde i Nepal udvikle taktile kommunikation – en form for tegnsprog, der kan mærkes med hånden. I 2016 har Foreningen Danske DøvBlinde (FDDB) afholdt kurser i taktile kommunikation i samarbejde med Nepals døvblindeforening. Nu arbejder den nepalesiske samarbejdspartner på at tilpasse landets tegnsprog til en taktile form. Det er nødvendigt for personer, der mister synet, og derfor fysisk skal mærke tegnsproget i hænderne.

I samarbejde med Spejderhjælpen kører DH projektet Uddannelse for alle i Rwanda, som støtter børn med handicap med at komme i skole. Gennem 'modelskoler' viser projektet, at det kan lade sig gøre at skabe unikke miljøer, som kan få børn med handicap i skole. Midlerne kommer fra Danida og Spejderhjælpen's årlige indsamling.

Derudover er DHs internationale kontakter og netværk nyttige, når FN- og EU-systemerne skal påvirkes.

Hver tredje medlemsorganisation laver projekter. Det er meget positivt, at cirka hver tredje af DHs medlemsorganisationer har fået bevilget midler

Dansk Handicap Forbund (DHF) og Hjerneskadeforeningen samarbejdede i 2016 med organisationerne SIA og BISAU i Uganda om et initiativ, der skal sikre bedre rehabilitering og sundhedspleje i Uganda. Mange medlemmer af SIA, som står bag initiativet, har fået handicap efter trafikulykker, og de fleste overlevende, der har brækket ryggen, dør inden for et eller to år på grund af blandt andet liggesår eller infektion i urinvejen.

fra Handicappuljen. Målet er at engagere endnu flere i det internationale arbejde. Det er til gavn for de danske handicaporganisationer og spiller en vigtig rolle i at opbygge en stærk handicapbevægelse i udviklingslandene.

For at engagere flere medlemsorganisationer er retningslinjerne for Handicappuljen ved at blive forenklet, og det er blevet lettere at søge om små projekter. DH har øget muligheden for at rådgive og støtte medlemsorganisationerne både i ansøgningsfasen, undervejs i projektimplementeringen samt i den evaluerende og afsluttende fase.

Særligt fokus på uddannelse og beskæftigelse
Foruden handicapbevægelsens projekter i de mange lande markeret på verdenskortet, er DH

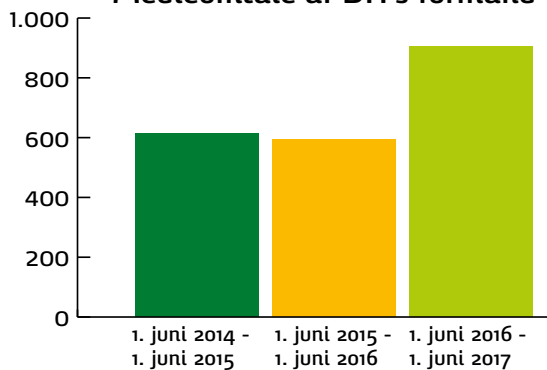
aktive i fire lande: Uganda, Rwanda, Nepal og Ghana.

I samarbejde med DHs partnerorganisationer i de fire lande er der særligt fokus på uddannelse og beskæftigelse på tværs af landene. Det kommer til udtryk i Rwanda, hvor DH i samarbejde med Spejderhjælpen udvikler 'modelskoler'. Idéen er at vise, at det kan lade sig gøre at skabe unikke miljøer, som kan få børn med handicap i skole. Midlerne kommer fra Danida og Spejderhjælpens årlige indsamling.

I Uganda og Ghana er man i gang med at opbygge netværk for virksomheder, der arbejder særligt med at inkludere mennesker med handicap på arbejdspladserne.

Medieomtale af DH's formand

Kilde: Infomedia

Mere synlighed i presse og sociale medier

DH har prioriteret et mere aktivt pressearbejde. Det har resulteret i mere synlighed i medierne. Synlighed er ikke nødvendigvis et mål i sig selv, men skal bruges til at understøtte det politiske arbejde. Formålet med alt pressearbejde er derfor at få politisk indflydelse.

Thorkild Olesens Likes på Facebook. Kilde: Facebook

Thorkild Olesen på Facebook

DH-formand Thorkild Olesen fik i 2017 sin egen Facebook, der løbende vokser. Enkelte opslag er nået ud til over 100.000 mennesker.

DH på Facebook

På DH's Facebook side er der løbende opdateringer med DH's holdninger. Siden september 2016 er antallet af følgere mere end fordoblet.

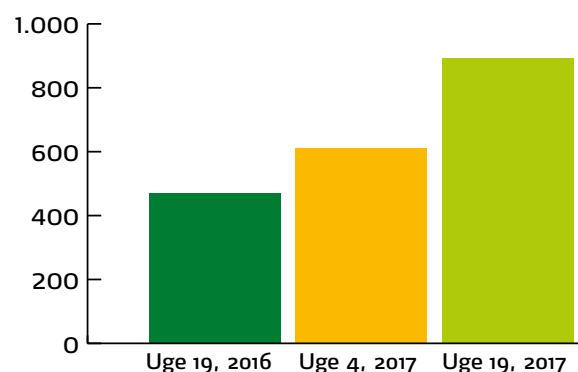

DHs Likes på Facebook. Kilde: Facebook

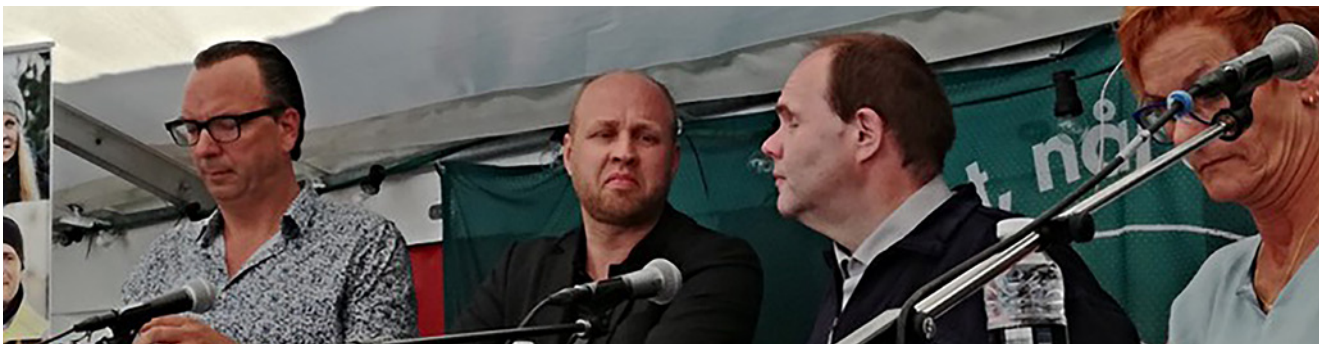
Flere læser 'Nyt fra DH'

Hver uge udsendes nyhedsbrevet Nyt fra DH. Det er DH's vigtigste interne kommunikationskanal, der kommer ud til afdelinger og medlemsorganisationer.

I løbet af det sidste år er antallet af læsere fordoblet.

Kilde: Infomedia

Lidt stemningsbilleder fra Folkemødet.

DH på Folkemødet

De nye verdensmål omfatter også mennesker med handicap

Folkemødet på Bornholm er en god mulighed for DH til at komme frem med vores meninger og ideer. Samtidig er det også en mulighed for dialog med politikere, embedsmænd, virksomheder og andre organisationer. Det fremmer forståelsen, når DH forklarer, hvordan verden ser ud fra vores stol.

I år deltog formand og næstformand i hhv. 15 og 11 arrangementer. Samtidig var flere af de organisationer, der er med i DH, også selv på folkemødet. SINDs telt og Scleroseforeningens båd var meget populære steder.

Medlemmerne i Danske Handicaporganisationer

ADHD-foreningen, Astma-Allergi Danmark, Cystisk Fibrose Foreningen, Danmarks Bløderforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Epilepsiforening, Dansk Fibromyalgi-Forening, Dansk Handicap Forbund, Dansk Landsforening for Hals- og Mundopererede (DLHM), Danske Døves Landsforbund, Diabetesforeningen, Foreningen Danske DøvBlinde, Gigtforeningen, Hjernesagen, Hjerneskadeforeningen, Høreforeningen, Landsforeningen Autisme, Landsforeningen LEV, SIND – Landsforeningen for psykisk sundhed, Landsforening til bekæmpelse af Cystisk Fibrose, Lungeforeningen, Muskelsvindfonden, Nyreforeningen, Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark, Osteoporoseforeningen, Parkinsonforeningen, Psoriasisforeningen, Sammenslutningen af Unge Med Handicap, Scleroseforeningen, Spastikerforeningen, Stammerforeningen i Danmark, Stomiforeningen COPA, og Ulykkes-PatientForeningen og PolioForeningen.